

Sygn. akt I C 632/21

Dnia 30 czerwca 2021r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Grażyna Poręba

Protokolant: st. sekr. sąd. Urszula Bodziony - Mróz

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2021r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Banku S.A. we W.

przeciwko R. Ś.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego R. Ś. na rzecz powoda (...) S.A. we W. kwotę 1.657,06 zł (jeden tysiąc sześćset pięćdziesiąt siedem złotych sześć groszy) z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 1.595,50 zł (jeden tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt groszy) od dnia 3 października 2019 roku do dnia 30 czerwca 2021 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 61,56 zł (sześćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt sześć groszy) od dnia 10 października 2019 roku do dnia 30 czerwca 2021 roku, którą rozkłada na 15 rat po 100 zł (sto złotych) i ostatnią 16 ratę w kwocie 95,50 zł (dziewięćdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt groszy), płatnych co miesiąc do ostatniego dnia każdego kolejnego miesiąca, pierwsza rata płatna do ostatniego dnia miesiąca, w którym nastąpi prawomocność wyroku, z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, w razie opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat sumujących się na kwotę 1.595,50 zł (jeden tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt groszy) i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w razie opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat sumujących się na kwotę 61,56 zł (sześćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt sześć groszy),

II. nie obciąża pozwanego kosztami procesu.

Z:

1) odnotować wyrok,

2) kal. 7 dni.

Dnia 30 czerwca 2021r.

Sędzia:

Sygn. akt I C 632/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 czerwca 2021 r.

Powód (...) Bank S.A. we W. w pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie w dniu 10 października 2019 roku domagał się zasądzenia od pozwanego R. Ś. kwoty 1.657,06 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 1.595,50 zł od dnia 3 października 2019 roku do dnia zapłaty i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 61,56 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Domagał się też zasądzenia kosztów procesu (k. 1-2)

W uzasadnieniu wskazał, że dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 4 listopada 2017 roku przez pozwanego i powoda. Pozwany nie wywiązał się z warunków umowy, umowa została wypowiedziana, całe zobowiązanie zostało postawione w stan natychmiastowej wymagalności w dniu 30 lipca 2019 r.

Referendarz Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w dniu 6 listopada 2019 r. (k. 3).

Z uwagi na wniesienie sprzeciwu przez pozwanego postanowieniem z dnia 22 stycznia 2020 r. sprawa została przekazana do tut. Sądu. (k. 10).

W piśmie procesowym z dnia 5 maja 2020 r. (k. 37-38) pozwany R. Ś. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Podtrzymał zarzuty wniesione w sprzeciwie tj.: nieważności umowy pożyczki z uwagi na działalność pozwanego w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli z uwagi na alkoholizm pozwanego, nieważność umowy z uwagi na rażąco wysokie opłaty, nieudowodnienia roszczenia co do zasady, jak i wysokości, brak wykazania skutecznego zawarcia umowy pożyczki przez umocowaną do tego osobę, brak wykazania wysokości roszczenia powoda, brak wykazania wymagalności roszczenia, brak wykazania podstawy, terminów i wysokości odsetek wskazanych w pozwie, abuzywność klauzul dotyczących pozaodsetkowych kosztów pożyczki, obejście przepisów o odsetkach maksymalnych. Pozwany zakwestionował także kopie załączone do pisma powoda z dnia 1 kwietnia 2020 r.

Na rozprawie w dniu 23 czerwca 2021 r. pełnomocnik pozwanego, z ostrożności procesowej, wniósł o rozłożenie należności na raty w kwotach po 100 zł miesięcznie (k. 134).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 listopada 2017 roku pozwany R. Ś. zawarł z (...) Bank S.A. we W. umowę kredytu na zakup towarów i usług nr (...). Pozwany własnoręcznie podpisał umowę pożyczki oraz formularz informacyjny. Z treści umowy wynika, iż przedmiotem umowy było udzielenie kredytu w kwocie 2.835 zł. (kapitał kredytu) na okres od grudnia 2017 r. do dnia 4 maja 2020 r. na zakup w sklepie (...) towaru o nazwie kaspian. Całkowity koszt kredytu wyniósł 0 zł. Oprocentowanie kapitału pożyczki wynosiło 0 % w stosunku rocznymi. Od niespłaconych rat pożyczki przewidziano naliczanie odsetek za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie. Spłata pożyczki miała nastąpić w 30 miesięcznych ratach po 94,50 zł każda.

Pismami z dnia 25 stycznia 2019 r., 6 lutego 2019 r., 18 lutego 2019 r. i 1 marca 2019 r., pozwany był wzywany do zapłaty. Pismem z dnia 14 maja 2019 r. wierzyciel wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 484,33 zł w terminie 14 dni pod rygorem złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, co będzie skutkowało koniecznością jednorazowej zapłaty kwoty 1.606 zł. Ostatecznie pismem z dnia 7 czerwca 2019r. umowa kredytu została wypowiedziana.

Pozwany dokonał 10 częściowych wpłat na poczet należności w łącznej kwocie 1.239,50 zł.

Dowód: umowa kredytu z załącznikami – k. 23-26, szczegółowy wykaz odsetek – k. 21, zestawienie wpłat – k. 22, wypowiedzenie umowy wraz z wyciągiem z księgi nadawczej korespondencji - k. 73-76, wezwania do zapłaty – k. 77-80, ostateczne wezwanie do zapłaty – k. 81

Pozwany ma 46 lat, pracuje jedynie dorywczo, jest od lat uzależniony od alkoholu. Pozwany zaciągał szereg zobowiązań, których później nie spłacał. Kwoty z pożyczek przeznaczał na alkohol, papierosy i spłatę poprzednio zaciągniętych pożyczek. W chwili zawarcia umowy kredytu pozwany nie znajdował się w stanie wyłączającym swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Pozwany obecnie także pije alkohol. Jest po leczeniu odwykowym, które zakończył przed czasem. Pozwany pracuje jedynie dorywczo. Zdarza mu się wypić naraz 30 piw. Żona pozwanego nigdzie nie pracuje, jest osobą bezrobotną. Z

pozwany mieszka 11 – letnia pasierbica. Rodzina utrzymuje się z prac dorywczych, 500+ i z pomocy braci pozwanego, którzy spłacają jego długi. Aktualnie zadłużenie pozwanego wynosi około 400.000 złotych.

Dowód: opinia biegłego –k. 128-131, zeznania świadków K. Ś., J. Ś. (1) i J. Ś. (2) –k. 89-109, dokumentacja finansowa pozwanego – akta sprawy I C 1139/19 - k. 165-219

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach przedstawionych przez powoda, których prawdziwości co do zasady pozwany nie kwestionował. Przedłożone w sprawie dokumenty Sąd uznał za wiarygodne, co nie przesądza ich skutków prawnych. Nadmienić należy, iż wbrew zarzutowi pozwanego powód załączył do pisma z dnia 1 kwietnia 2020r. oryginał dokumentu umowy kredytu.

Sąd uznał za wiarygodną opinię biegłej psycholog jako rzeczową i profesjonalną. Opinia jak i jej wnioski nie były kwestionowane przez strony.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego z powodu jego nieusprawiedliwionego niestawiennictwa na wyznaczony termin rozprawy.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Zasadniczy zarzut nieważności umowy z powodu jej zawarcia w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli na podstawie art. 82 k.c. okazał się chybiony. Zgodnie z art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Z opinii biegłej wynika, iż pozwany nie jest upośledzony umyślowo lub otepiały, jest on wydolny intelektualnie, zorientowany, nie potrzebuje pomocy innych osób, jest nawet krytyczny wobec swojego nałogu, ma świadomość konieczności realizowania zobowiązań i spłaty długów pożyczkowych i kredytowych. Brak jest jakiegokolwiek dokumentacji wskazującej aby u pozwanego występowały powikłania choroby alkoholowej w postaci zespołu psychoorganicznego bądź zaburzeń amnestycznych lub psychotycznych.

W dacie zawarcia umowy pozwany nie był w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli a nawet jak wynika z zapisów dokumentacji medycznej Ośrodka (...) w N. pozwany podawał, iż do lata 2018r. pozostawał w abstynencji.

Bezspornie pozwany R. Ś. cierpi na chorobę alkoholową. Brak jednak przekonujących argumentów, iż w chwili zawierania umowy był w stanie upojenia alkoholowego i był w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Wskazać należy, że w niniejszej sprawie umowa kredytu została zawarta na zakup mebli w N., zobowiązanie nie zostało więc zaciągnięte przez Internet. Twierdzenie pozwanego, że w czasie zawierania umowy o kredyt był codziennie w stanie upojenia alkoholowego stoi w sprzeczności z faktem zawarcia umowy stacjonarnie oraz z deklaracją pozwanego o pozostawaniu w abstynencji do lata 2018r.

W ocenie Sądu, zastosowanie art. 82 k.c. w niniejszym stanie faktycznym nie było możliwe. Przedmiotowa umowa, co jest bezsporne, była jedną z wielu, które pozwany zawarł w celu uzyskania pieniędzy. Wskazuje to na działanie intencjonalne pozwanego z rozeznaniem zarówno co do intencji jak i celu dokonywanych czynności. Nie można zatem w takich okolicznościach skutecznie wyłączać odpowiedzialności pozwanego za zaciągnięte przez niego zobowiązanie na podstawie art. 82 k.c.

Pozwany nie kwestionował samego faktu zawarcia umowy kredytu z (...) Bank S.A.

Odnosnie kwestii formalnej dotyczącej zawarcia umowy to została ona zawarta przez pośrednika Banku – sprzedawcę towaru co wyraźnie wyartykułowano w umowie a podpisała ją osoba czynna w lokalu przedsiębiorstwa pośrednika.

Co do zarzutu nieudowodnienia i niewykazania wysokości roszczenia to powód w pozwie i dalszych pismach procesowych precyzyjnie wykazał co jest podstawą roszczenia, jaką kwotę spłacił pozwany, przedstawił zestawienie wpłat, sposób obliczenia odsetek. Pozwany nie wskazał konkretnie jaką pozycja jest dla niego niezrozumiała, niezasadna i nieudowodniona.

Zarzut niewykazania skutecznego wypowiedzenia umowy jest oczywiście chybiony, do pisma z dnia 29 maja 2020r. dołączono dowód ekspediowania do pozwanego pisma zawierającego wypowiedzenie umowy.

Pozwany podniósł również zarzut abuzywności klauzul dotyczących pozaodsetkowych kosztów pożyczki, obejście przepisów o odsetkach maksymalnych.

Wyraźnie należy podkreślić, iż w przedmiotowej sprawie z treści umowy kredytu na zakup towaru nie wynika aby bank pobierał prowizję lub inne pozaodsetkowe koszty udzielenia kredytu. Dlatego w tym kontekście tylko na marginesie wskazać należy, że samo zastrzeżenie przez strony w umowie pożyczki/ kredytu różnego rodzaju opłat w formie ryczałtowej, jako wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, nie narusza zasady swobody umów przewidzianej w art. 353¹ w zw. z art. 58 i 65 § 2 k.c. W granicach bezwzględnie obowiązujących przepisów i zasad współzycia społecznego (art. 58 k.c.), przepisy art. 353¹k.c. i 65 § 1 k.c. pozwalają na swobodne kształtowanie stosunku umownego. Przyjmuje się, że w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszają interesy konsumenta postanowienia umowne godzące w równowagę kontraktową stron, a także te, które zmierzają do wprowadzenia konsumenta w błąd wykorzystując jego zaufanie i brak specjalistycznej wiedzy. W tym wypadku pozwany nie wskazał, które postanowienia umowy są abuzywne.

We wniesionym sprzeciwie pozwany w sposób ogólny podniósł zarzut sprzeczności z zasadami współzycia społecznego umowy kredytu na zakup towaru.

Z powołanych wyżej względów Sąd uznał, że pozwany nie wywiązał się z zaciągniętego zobowiązania stąd też zgłoszone roszczenie uznał za uzasadnione.

O odsetkach Sąd orzekł na zasadzie art. 481 § 1 i 2 k.c., zasądzając odsetki od kwoty kapitału kredytu od dnia 3 października 2019r. a od skapitalizowanych odsetek za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu.

Kwotę zasądzoną Sąd rozłożył na podstawie art. 320 k.p.c. na 15 rat po 100 złotych i 16 ratę w kwocie 95,50 zł. płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca począwszy od miesiąca, w którym nastąpi prawomocność wyroku wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie na wypadek uchybienia w płatności którejkolwiek z rat. Sąd miał na uwadze sytuację majątkową pozwanego, który utrzymuje się jedynie z prac dorywczych i zasiłku 500+, ma na utrzymaniu żonę i jej córkę. Pozwany jest osobą chorą, uzależnioną od alkoholu, a w wyjściu z problemów finansowych pomagają mu bracia, którzy spłacają jego zobowiązania. Rodzina pozwanego wyraża natomiast zamiar spłaty w ustalonych ratach, zgodnych z ich możliwościami finansowymi i Sąd uznał, iż wnioski o rozłożenie zadłużenia na raty jest zasadny. Interesy strony powodowej są z kolei zabezpieczone w formie odsetek na wypadek uchybienia terminowi płatności rat, jednocześnie strona powodowa ma bardziej realną szansę uzyskać należną jej kwotę w ratach. Pozwany nie ma bowiem żadnego majątku, nigdzie nie pracuje, ma zadłużenie na poziomie około 400.000 złotych i uzyskanie jakichkolwiek kwot w toku postępowania egzekucyjnego jest praktycznie niemożliwe.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c., uznając, iż pozwany na skutek swojej choroby jest w bardzo złej sytuacji finansowej.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować uzasadnienie, urlop s. ref. od dnia 8 lipca 2021r. do dnia 8 sierpnia 2021r.
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,

3. kal. 14 dni

N., dnia 17 sierpnia 2021 r. Sędzia Grażyna Poręba